

Biskop Tor Singsaas

Visitass i Oppdal og Lønset sokn

14. – 19. juni 2016

Visitassforedrag søndag 19. juni 2016

Innledning

Takk for givende visitassdager i Lønset og Oppdal menigheter.

Først noen innledende humoristiske trekk under visitassen som her leder oss inn til noe engasjerende og dypt alvorlig;

På forhånd ble min oppmerksomhet vekket av en snedig programformulering som gikk igjen, - hør:

Onsdag morgen: *Kaffe og bønner* i Oppdal misjons- og menighetshus.

Torsdag morgen: *Kaffe, bønner* og befarung i Oppdal.

Fredag morgen: *Kaffe og bønner* i Lønset kirke.

Jeg lurte på hva dette var for noe hver morgen?

Det ante meg jo, - kaffen, - og bønnene. Men ordparet var originalt, selv om ordene hver for seg er typisk kirkelig, - både kaffen og bønnene.

Originalt var det; rent konkret; kaffen var der, og kaffebønner på ei skål, vakkert på bordet sammen med lys og blomster. Og så de klassiske morkabønnene fra Nidar sjokoladefabrikk, i den gule eska som dere vet. Vi gikk tom underveis for morkabønner, så sokneprest Arne måtte om Kiwi for å bunkre mer. Men der fikk han høre at dette var sesongvare, - lagret var tomt. Som den kloke prest Arne er, så syntes han det var rart at «bønner» var sesongvare, selv morkabønnene som er utpekt til å være det konkrete symbolet på kirkens bønner. Han kunne ikke slå seg til ro med det. For i kirka er bønnene det viktigste vi har, hele året, til alle døgnets tider. Så Arne så straks en mulighet til å få motbevist dette og dro til Bunnpris. Og der så de selvsagt straks en mulighet til å få overtaket på konkurrenten. Og da butikkmedarbeideren fikk spørsmål fra Arne om morkabønner var sesongvare sa han « vad` de` lekt` » som vi sier her, « - selvsagt ikke. Morkabønner har vi da alltid!» Og han hentet den velkjente gule eska, og «sponset» den like godt til menighetene og visitassen. Arne kunne replisere elegant; «nettopp, - bønner kan umulig være sesongvare».

For vi ber stadig, - under alle forhold. Uten bønner kan vi ikke leve godt.

Og visitassen har så absolutt vært preget av kaffe. Ikke bare om morgenen, nei time etter time i løpet av dagen, for møtene har vært mange, og gjestfriheten har vært stor.

Og, - bønnene har og vært mange. For bønner har stått i sentrum underveis i visitasen. Slik ble morkabønnene et humoristisk symbol for noe dypt alvorlig. For i kirka er bønner som pulsslaget, - den tilfører menigheten liv. Bønner åpner opp livene mot Gud, - den åpner opp livene våre inn mot oss selv, - og den åpner opp livene mot våre medmennesker, - vår neste. Det ligger en underlig kraft i bønner. Den er eksistensiell. Vi roper hver søndag det enkle «Bartimeus-ropet – Kyrie eleison». Den blinde Bartimeus utenfor Jeriko, som ropte; «Herre miskunne deg over meg; Kyrie eleison» Han ble seende, bønnerhørt av Jesus Kristus. En blind tiggers bønner er for ettertida blitt den universelle kirkes bønner. «Kyrie eleison» er vår felles bønner i den verdensvide kirke. Underlig at den minste av oss, tiggeren, ble et forbilde for oss andre i vårt møte med Gud i Jesus Kristus. Dette sier mye om Guds store hjerte og omsorg for den som er lengst nede, og er den minste mellom oss.

Alle mennesker ber, tror jeg. Det ligger som et konstant rop inni oss, - lagt der av ham som har skapt oss. Et eksistensielt rop: «Du må ikke glemme meg. Du må se meg, - se meg slik som jeg er, og ta imot meg som din». Den svenske teologen Gustav Wingren sa at det å ha liv, det innebærer at det går en konstant bønner til din skaper. Han som har skapt deg, vet hvor du er.

Bønner er et kjennetegn for menigheten. Bønner er en viktig kanal for kjærligheten. Bønner gjør meg engasjert i det og de jeg ber for, - den gjør noe med meg. Det skjer noe med meg når jeg ber for skaperverk, miljø, konfirmanter, de undertrykte, de ensomme, barnehagebarna, de valgte i kommunestyret. Det mest krevende kan være å begynne å be for de en ikke liker, - de som en ikke ønsker noe spesielt godt for. Den du ber for, merker du at du engasjerer deg i, og ønsker velsignelse fra Gud for.

I midten av mai var jeg på en verdenskonferanse i USA for UBS (United Bible Society), et samarbeidsorgan for 200 bibelselskaper i verden. Der møtte jeg en sterk bønnerbevegelse som gjorde inntrykk på meg. Mange av dem som var der var selv forfulgte kristne. De levde på «randen» av livet, - de opplevde sitt liv stadig truet. De kjente mennesker som nå sitter i fengsel for sin tro. De visste om mennesker som hadde gitt sitt liv for sin tro. Da ble bønner og ropet til Gud sterk, intens og ufattelig realistisk og nært. Det blir til en eksistensiell bønner til Gud om redning, - og styrke nok til hver dag. Bønner er med på å åpne våre liv og fellesskap opp for Gud og våre medmennesker. Vi tilhører en menneskehet som ber for livene våre.

Rapporter og visitasfokus

Til visitasen er det utarbeidet oversiktlig og informative hovedrapporter. Sokneprest Arne Aspeland har i samråd med menighetsrådene i Oppdal og Lønset ført i pennen en felles beretning om menighetsforholdene i soknene. Kirkeverge Vegard Skjørstad har skrevet beretning fra Oppdal kirkelige fellesråd. Prost Øystein Flø har utarbeidet rapport fra befarings- og kontorvisitas i soknene.

Disse rapportene er gode, og har vært utgangspunkt for vårt arbeid under visitasen. Rapportene vil være en del av visitasprotokollen, og slik er de en vesentlig del av grunnlaget for oppfølging etter visitasen. Rapportene vil være viktige arbeidsredskap for menighetsrådene i arbeidet framover.

De tegner et godt bilde av situasjonen i dag, og gir slik et godt utgangspunkt for rådernes arbeid videre.

Beretningene gir sammen med visitasens program et bilde av menighetenes målsetning for visitasen. Det kan samles i følgende punkter:

- Kirkens rolle som «folkelig» folkekirke
- Å gi fokus til kirkens trosopplæring for barn og unge

- Gudstjenestelivet
- Takknemlighet for gode samarbeidsrelasjoner i stab og råd, og til sentrale samarbeidspartnere i kommune og lokalsamfunn.

Visitansens program følger visitasprotokollen.

Møte med menighetsrådene i Oppdal og Lønset

Innledningsvis er det viktig å uttrykke en stor takk for det enkelte rådsmedlems engasjement for menigheten i sitt lokalsamfunn. Rådene er nå inne i sitt første virkeår. For flere er menighetsrådsarbeid en helt ny erfaring, mens andre har erfaring fra tidligere perioder.

Beretningene dokumenterer mye godt arbeid, et kreativt og variert gudstjenesteliv, og en systematisk oppmerksomhet knyttet til å finne de gode arbeidsformer. Denne anerkjennelsen går også til de som har vært medlemmer i menighetsrådene siden siste visitas.

I den muntlige gjennomgangen fra menighetsrådene noterte vi oss noen gjennomgående refleksjoner:

Kjærligheten til kirkebyggene er sterk,

og det lokale engasjementet trofast. Oppdal har tre betydelige kirkehus, fra forskjellige hundreår, som menighetene forvalter med stolthet. Det er et uttrykt ønske om at kirkebyggene skal gi rom og inspirasjon til det kristne gudstjenesteliv med vekt på både tradisjon og fornyelse.

To nye kirkehus er kommet til siden siste visitas; Bakksetra kapell i Gjevilvassdalen og St. Mikaelsskapellet i Vinstradalen, samt at vi under visitasen har vigslet minnestedet for Vindalskirka på Lønset/Storlidalen.

Engasjement rundt gudstjenesteliv.

Gudstjenesten er pulsslaget i menighetens liv. Når vi er samlet om Ord og sakrament i gudstjenesten, er Gud midt i mellom oss. Det er Gud, i Jesus Kristus, som skaper kirka. Det er ikke kvaliteten på oss mennesker som avgjør om vi er en rett menighet eller ikke, det er alene Kristus.

I Oppdal søker folk til kirka når de har en grunn. Når det er dåp, konfirmasjon, vigsel, begravelse, kommer folk. Likeså i julehøytida. Men vi må ville noe mer. Vi må gi folk flere gode grunner til å søke til kirka, også på de vanlige søndagene uten det store festpreget.

De tre kirkene i Oppdal, sammen med Oppdal misjons- og menighetshus (OMM) har store muligheter til å utfylle hverandre med et mangfoldig gudstjenesteliv. Dette skjer i stor grad, samtidig som Oppdal også har andre gudstjenestesteder, med bl.a. tradisjoner med friluftsgudstjenester, som også fortjener stor anerkjennelse.

I denne sammenhengen vil jeg gi to utfordringer:

- *Hvordan skape og profilere «målgruppe-gudstjenester» på de fire viktigste gudstjenestestedene?*
- *Hvordan ivareta gudstjenestelivet i Oppdal i forhold til kommunen som en turist- og hytte/fritidskommune?*

Jeg vil oppmuntre til regelmessige drøftinger i menighetsrådet om gudstjenesteliv og gudstjenesteformer, nettopp for å holde oppe bevisstheten om gudstjenesten som det viktigste i menighetens liv.

Begge menigheter ser på sine oppgaver langs to spor:

1. Å styrke det kristne fellesskap som troskollektiv, og samtidig gi den enkelte hjelp til frimodig tro og bekjennelse til Kristus
2. Menigheten skal være en viktig samfunnsaktør i lokalmiljøet.

Begge perspektiv hører med og preger aktivitetene.

Økumenikk

Menighetene berømmes for de gode økumeniske relasjonene i bygda. Det er ikke mange bygder i Nidaros med et kirkekonfesjonelt mangfold som i Oppdal.

Tirsdag kveld var vi samlet i Oppdal kristne senter og drøftet hvordan vi som trossamfunn kan være positive bidragsytere i lokalsamfunnet, med særlig henblikk på flyktningsituasjonen. Det var oppmuntrende å høre hvordan bygda generelt reagerte ved den akutte flyktningsutfordringen som oppsto sist høst, ved å vise omsorg, interesse, og praktisk nestekjærlighet overfor mennesker i nød. Gjestfrihet er et viktig tema som går igjen i Bibelen. Alle mennesker har med seg «en hellighet» i livet medsendt av Gud.

Vi vil peke på viktigheten av at det største kirkesamfunnet (Den norske kirke) har et ansvar for å gi rom og plass til sine «trossøsken». Det er gledelig å merke den gjestfrihet som vises ved at kirkehusene stilles til disposisjon for andre kirkesamfunn når de har behov for det av ulike grunner. Særlig viktig er det at flyktninger og asylsøkere blir ønsket velkommen til å holde sine egne gudstjenester i våre kirkehus. Mange av disse er kristne. Vi kan ikke forvente at de uten videre vil søke til våre gudstjenester. De ønskes selvsagt velkommen til høymesse søndag kl 11. Men vi vil kanskje erfare at de ønsker primært å få låne en kirke, for selv å kunne feire gudstjeneste slik de er vant det hjemmefra. I den situasjon de nå er, med mange opprivende erfaringer fra oppbrudd hjemmefra og under selve flukten, er det viktig at de kan finne noe trygt og gjenkjennelig i en kaotisk tilværelse. Da vil deres egen gudstjeneste være avgjørende, med det trosuttrykk og den trospraksis de kjenner igjen.

Derfor er det viktig at fellesrådet i Oppdal er særdeles åpen for å låne ut kirkene vederlagsfritt til flyktingene/asylsøkerne/innvandrerne i denne tiden. De fortjener bygdas vakreste rom. Disse kirkerommene er universelle i sin form og sitt arkitektoniske uttrykk. Her vil de kjenne igjen fra kirkehusene hjemme; - tegnene og symbolene, - treenighetstegnet og korssymbolet.

Pilegrimsarbeid

Jeg vil også trekke fram menighetsrådenes engasjement i pilegrimsarbeidet. Likeså arbeidet i Pilegrimsutvalget i Oppdal. Bygda ligger langs én av de viktigste pilegrimsledene i landet, og det er oppmuntrende å se den innsatsen og kreativiteten som ligger bak pilegrimslivet. De årlige «Pilegrimsdager på Dovrefjell» i juli, et samarbeid bl.a mellom kirke og kommune, er oppmuntrende og løfterik. Her ligger gode muligheter for å utvikle Oppdal til å bli et av de viktige stoppesteder for pilegrimene på vei til Nidaros. I dette arbeidet forenes historiske tradisjoner og åndelig fornyelse for moderne mennesker i dag på en spennende måte.

Vi har besøkt pilegrimskapellet St. Michaels kapell på Rise, og avduket merkesteinen for den gamle «Vindalskirka» på Lønset.

Frivillighet

Det er et betydelig antall frivillige i menighetene som gjør en stor innsats. Mange finner det meningsfullt å delta i menighetenes arbeid på denne måten. Det er en tjeneste som gir mye av ekte medmenneskelighet inspirert av Jesus Kristus og hans møte med det enkelte menneske.

Frivillighet har stor oppmerksomhet i begge menighetene. Det er et kontinuerlig ønske om flere frivillige. Hovedhensikten med frivillighet er ikke å avlaste de tilsatte, eller et redskap for å skape flere aktiviteter. Nei, frivillighet har en egenverdi! Du blir et rikere menneske av å gi av deg til et annet medmenneske. Du får dobbelt tilbake! Det er ved å være medmenneske vi finner oss selv.

Derfor er det viktig å drøfte temaet frivillighet jevnlig, både hvordan flere frivillige skal engasjeres, og hvordan man best tar vare på de frivillige medarbeiderne.

Rådene etterspør egne ressurser til å iverksette de vedtak som menighetsrådene fatter. Fellesrådet bør derfor se på muligheten for at det etableres en menighetssekretærfunksjon for rådene.

Fagerhaug sokn er lagt ned

Oppdal har hatt tre sokn siden 1997: Oppdal, Fagerhaug og Lønset.

01.01.2016 ble Fagerhaug nedlagt som eget sokn og overført til Oppdal sokn. Denne avgjørelsen ble tatt i etterkant av kirkevalget høsten 2015, da det viste seg å være umulig å få på plass et nytt menighetsråd for Fagerhaug sokn.

Dette spørsmålet har imidlertid vært oppe også tidligere år nettopp pga vansker med å rekruttere nok medlemmer til menighetsrådet.

Visitasen innledet med et møte hvor kirka på Fagerhaug var tema, og om veien videre nå når soknet er nedlagt. Leder av Fagerhaug menighetsråd i siste periode, Simen Bretten, deltok i samtalen.

Fagerhaug menighetsråd er opphørt som organisatorisk størrelse. Men Fagerhaug kirke består, mennesker bosatt på Fagerhaug skal fortsatt få sitt gudstjenestetilbud, og kirka skal fortsatt brukes til kirkelige handlinger og arrangementer som ellers hører til i ei kirke.

Oppdal menighetsråd har nå overtatt ansvaret for forvaltning av Fagerhaug kirke og organisering av menighetslivet der. *Det er viktig at Oppdal menighetsråd og kirkens ansatte på en særlig måte holder fokus på virksomheten på Fagerhaug i tida framover.*

Møte med tilsatte.

Oppdal og Lønset menigheter har en god og kompetent stab som trives sammen og preges av stor arbeids glede, raushet, åpenhet og vilje til samarbeid.

Gode relasjoner er av uvurderlig viktighet, særlig i menighetsstabene.

I menighetsråd og stab er god kommunikasjon, gjensidig informasjon og gjennomsiktighet grunnleggende for godt medarbeiderskap og smidig samarbeid. Begge sokn har regelmessige stabsmøter.

En anbefaler at en i tillegg til stabsmøtet som ivaretar de daglige/ukentlige planleggingsoppgavene, også har egne jevnlig møter hvor en drøfter faglige spørsmål og tverrfaglighet i staben.

Til sist, og ikke minst: *Alle tilsatte skal ha en årlig medarbeidersamtale med sin daglige leder.*

Trosopplæringen i menighetene.

Menighetene har i flere år prøvd ut tiltak i tråd med trosopplæringsreformen i Den norske kirke. I fjor ble trosopplæringsplanen godkjent. Menighetene har allerede vunnet mye verdifull erfaring.

Visitasen inneholdt et eget møte om **TOPP – trosopplæring i Oppdal**, ledet av Mona Kristin Meisingset og Anette Thyve.

Oppdalsmenighetene er i et godt spor mht oppslutning. En arbeider kontinuerlig bevisst med dette. Vi drøftet muligheter og utfordringer for å gjøre tiltakene bedre kjent i bygda. Her er det viktig med tålmodighet. Fornøyde deltakere er de beste ambassadører. I planen beskrives det mange mulige informasjonskanaler som det må vinnes erfaring med for å nå lengre ut i menighetene med informasjon om de forskjellige trosopplæringstiltakene.

Det er ønskelig at det kontinuerlige arbeidet blant barn og unge også kan være med å styrke de mer punktuelle breddetiltakene i trosopplæringen. Går det an å koble en barneklubb eller et ungdomsarbeid til et avgrenset program i trosopplæringsprogrammet? Kan deltakelse i kontinuerlig kirkelig arbeid i større grad bli kreditert i trosopplæringsprogrammet? *Vi utfordrer menighetene til å inngå avtaler med organisasjonene om samarbeid.*

For å få kunne gjennomføre trosopplæringsplanen er det ikke nok med 70 % stilling. Her trengs mange frivillige, jfr. samtalen med menighetsrådene om frivillighet. Det er strategisk klokt å utfordre foreldre til å ta aktivt medansvar i trosopplæringstiltakene. Men måten å gjøre dette på må gjennomtenkes nøye. Andre menigheter har her gjort nyttige erfaringer som det er tilgang på. Særlig spennende var tankene om å utfordre, utruste og utdanne de større barna, og de unge til å bli frivillige medarbeidere. Her kan en også søke ideer, erfaringer og kunnskap som andre menigheter i bispedømmet har.

Vi fikk overvære gode trosopplæringsopplegg, bla. i OMM: Gnisten barnehage og Fagerhaug barnehage som sang og fremførte bibelfortellingen om Bartimeus.

Trosopplæringsplanen er en systematisk, helhetlig og sammenhengende plan. Over tid skal alle døpte mellom 0 – 18 år kunne få med seg viktig kunnskap og impulser for å kunne leve et liv i tro og tillit til den treenige Gud. Dette oppdraget er konkret utformet i trosopplæringsplanen. Vil planen fungere slik for den enkelte? *Et avgjørende spørsmål til planen er om enkelttiltak står alene uten å forankres tilstrekkelig i en kontinuerlig tenkning. Alle døpte skal sikres kristen kunnskap om det sentrale i det kristne budskap. Dette skal formidles i løpet av 18 år for den enkelte. Dette er viktige momenter å drøfte i fortsettelsen.*

Kirkemusikk og kulturengasjement

Oppdal er ei bygd med et rikt og mangfoldig kulturliv. Det ble ikke minst tydelig under den innholdsrike kultur- og salmekvelden i Oppdal kirke. De mange gode samarbeidsrelasjonene som er etablert med sang- og musikklivet i bygda er gledelig. Kirkehuset åpner opp for helt spesielle dimensjoner for den utøvende kunst og kultur, da den der kommer i «samtale» med den rike kunst

og utsmykning i kirkene. Dette fører til at den utøvende kunst sammen med kirkekunsten blir til en lovprisning av Gud, som har skapt oss med våre unike evner til å utøve kunst.

For kunsten tilhører de store mysterier i livet. Hvor kommer denne skapende evnen hos mennesket fra? Hvem har gitt mennesket denne gaven til å uttrykke det grensesprengende i livet som peker ut over en selv mot En som er større enn oss? Alle former for kunst, - musikk, sang, bildende kunst oa. er umistelige uttrykksformer som har sin egenverdi også i kirka ut over å bare støtte opp om Ordet og ordene. Hvor ofte kan vi ikke oppleve at musikken og sangen åpner opp i livet vårt der ordene for lengst har kommet til kort?

Musikken og sangen tilhører således "det usynlige sakrament". Den hellige Ånd tar sangens og musikkens vinger på og åpner hjertene våre for den treenige Gud, kjærlighetens dype kilde. Kirkemusikerne er kirkas og menighetens kunstnere. De er forvalterne av "det usynlige sakrament". Menighetene har to meget kompetente organister i kantor Kjell Inge Midtskogen og organist Bjørgunn Tønnesland. Visitasen har etterlatt et inntrykk av menigheter med stort kulturengasjement preget av åpenhet og brede allianser, av folkelighet og kvalitet. I kirkene gis det rom for et variert kunst- og kulturuttrykk.

Diakoni og institusjonstjenesten

Oppdal menighet har diakoniuvalg, og menigheten har laget en god og tjenlig plan for diakoni.

I Oppdal møter kirka diakonale utfordringer både langs tradisjonelle og nye linjer. I møte med aldersinstitusjonene er det gledelig å merke stor åpenhet og en god rytme i kirkas tilstedeværelse ved institusjonene.

Det var særlig to møtepunkter under visitasen som understreket diakoniens plass i menigheten:

- Vi hadde en **gudstjeneste for eldre** i Oppdal kirke i samarbeid med flere virksomheter i kommunen. En spesiell og bevegende gudstjeneste på mange måter. 86-åringen John Vognild var organist. Han spilte med vitalitet. Tekstene, bønnene, trosbekjennelsen og salmene var de samme som ved enhver gudstjeneste. Forkynnelsen var rettet spesielt mot Eldres livsopplevelser. Hele gudstjenesten bar preg av en god integrering av de eldre, som tar de Eldres verdighet som mennesker på dypt alvor.
- Vi hadde et faglig spennende møte med det **kommunale kriseteamet**, et velfungerende team som er en stor ressurs for bygda. Når prestene er medlemmer av teamet, er det for å understreke viktigheten av at prestene har en faglig kompetanse i møte med kriser som et kriseteam må ha tilgang på. Å vektlegge menneskets åndelighet sammen med de psykologiske, medisinske og sosiale aspektene er et viktig aspekt.

Møte med skolene.

Det er et godt og aktivt samarbeid med skoler og barnehager. Vi fikk være med på forbilledlige skolegudstjenester ledet av sokneprest Arne Aspeland og sokneprest Øyvind Vognild.

Skolegudstjenester var preget av stort engasjement og aktiv involvering av elevene. Det var godt forberedte gudstjenester i nært samarbeid med skolene:

- Pilegrimsvandring og gudstjeneste sammen med elever på 1. trinn på Aune barneskole ved St. Michaels kapell

- Skolegudstjeneste sammen med elever fra Drivdalen skole, Vollan skole og Aune skole i Oppdal kirke
- Skolegudstjeneste med elever fra Midtbygda skole og Lønset skole i Lønset kirke

Prestene er gode faglige samarbeidspartnere for lærerne i skolene. De stiller til disposisjon for skolen sin fagkompetanse på religion og livssyn, etikk og verdier. Vi lever i «et livssynsåpent samfunn» hvor de ulike religioner og livssyn skal møtes til samtale og samhandling i det offentlige rom. Skolen står som den fremste til å dyktiggjøre unge mennesker til å møte med respekt og kunnskap mangfoldet av religioner og livssyn. Prestene er viktige fagpersoner for lærerne i disse spørsmålene.

Det bør overveies å lage en plan for kirke/skolesamarbeidet, - inklusiv samarbeid med barnehager. I utgangspunktet kan en slik plan beskrive de tiltakene en allerede har i dag, hvor en også ser på om en har ressurser til eventuelt å utvikle flere samarbeidstiltak.

Møte med kommunen

Ordfører Kirsti Welander innledet med en bred presentasjon av Oppdal kommune.

Oppdal kirkelige fellesråd har i samarbeid med Oppdal kommune gjort betydelige investeringer i restaurering og vedlikehold av kirkene, samt til opparbeidelse av gravplasser de siste årene. Dette er særdeles gledelig. Oppdal kommune fortjener en stor takk fra kirkens side for dette. Oppdal kirke er restaurert for 11 millioner kroner, foruten at nytt orgel er kommet på plass. Lønset kirke er også blitt restaurert. Fagerhaug fremstår som godt vedlikeholdt.

Kirkene er bygdas mest verdifulle historiske bygg. De tilhører alle. Det er derfor svært viktig for ethvert lokalsamfunn at kirka, som den unike kulturskatt den er, blir vernet og tatt godt vare på til glede for oss som lever i dag, og for kommende generasjoner. Derfor må hele storsamfunnet, ved kommunen, ta et særlig økonomisk ansvar for dette. Men da innebærer det at Kirkelig fellesråd og menighetsråd forvalter kirken til beste for hele storsamfunnet og ikke legger unødige begrensninger for bruk av kirka. Dette fordrer at en i sin saksbehandling praktiserer god dialog og åpenhet med samarbeidspartnerne i forvaltningen av kirkebyggene.

Kirkegårdene er vakre. På Oppdal kirkegård arbeides det for tiden med en utvidelse.

Fellesrådet forvalter kommunens gravplasser på vegne av hele bygdensamfunnet, og en setter sin ære i å ha velstelte kirkegårder. En takk til kirkeverge, kirkegårdsarbeidere og sekretær Kjell Nakken.

Kirka står nå midt i en omfattende omstillingsprosess. Relasjonene mellom stat og kirke endres. 01.01.2017 endres relasjonene mellom stat og kirke. Benevnelsen «statskirke» opphører.

Den norske kirke er imidlertid fortsatt «en kommunekirke». Relasjonen til kommunen berøres ikke av de omstillingene vi nå er inne i.

- *I arbeidet med budsjett vil vi understreke betydningen av faste møtepunkter og gode rutiner for å sikre at fellesrådet får presentert sine reelle økonomiske behov for kommunen. Disse møtene må tilpasses kommunens budsjett rutiner og frister. Kirkeloven av 1996 forutsetter dette da Kirkelig fellesråd er egen juridisk person. Det er viktig med faste møtepunkter, men også gode «dørstokkmøter» som kan ivareta den uformelle kontakten som er med på å skape et godt og fortrolig samarbeidsklima gjennom hele året.*

- *Oppdal kirkelige fellesråd forvalter kirkegårdene på vegne av hele kommunen. Det forvalter også kirkebygg og de ansatte som spesifikt er knyttet til menighetsarbeidet. I budsjettet vil det være hensiktsmessig å skille disse to virksomhetene fra hverandre for å synliggjøre hva som omfatter gravferdsvirksomheten, og hvilke midler som øremerkes kirkehus og menighetsarbeid.*
- *Oppdal har et rikt kulturliv. Bygda har kulturhuset på Auna, men også bygdas tre kirker er unike kulturbygg i kommunen. Kantor og organist er viktige kulturarbeidere. I dette ligger et stort potensiale som ikke er utnyttet tilstrekkelig. Kommunen og Kirkelig fellesråd utfordres til å arbeidere for utvidelse av kirkemusikkstillingene for slik å styrke kulturarbeidet i kirkene.*

TAKK!

Takk for en flott og innholdsrik visitas med mange gode og sterke inntrykk.

En stor takk til sokneprest Arne Aspeland, sokneprest Øyvind Vognild, kirkeverge Vegard Skjørstad, - likeså til sekretær, kirketjenere, kantor/organist og trosopplærere og alle medarbeiderne for planlegging og gjennomføring av visitasen. Dere har lagt ned et stort og samvittighetsfullt arbeid.

Takk til menighetsrådslederne Vegard Kilde i Oppdal og Arnt Nerhoel i Lønset, og til medlemmene i rådene forøvrig, som på frivillig basis gjør et betydelig arbeid.

Takk til Oppdal kommune ved ordfører Kirsti Welander

Takk til alle frivillige som også nedlegger et stort og trofast arbeid.

Takk til prost, - og rådgiver som har ført protokollen i pennen.

Må Gud velsigne Oppdal og Lønset menigheter!